

تاریخ: ۱۳۹۷/۱۰/۱۱

شماره سیلور: ۹۶۱۹۹۸۰۹۰۵۸۰۰۹۹۷

شماره کلاسه: ۹۶۰۱۰۰۹

پیوست: دارد

قوه قضائیه

دیوان عدالت اداری

بسمه تعالی

از: دفتر هیات عمومی دیوان عدالت اداری

به پیوست یک نسخه رونوشت دادنامه شماره ۹۷۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۱۸۶۰ مورخ ۱۳۹۷/۰۹/۲۷ صادره از هیات عمومی ارسال می گردد. خواهشمند است پس از ابلاغ به شاکی / مشتکی عنه شورای نگهبان به نشانی تهران - تهران - خیابان اول کوچه ی دوم پلاک سوم نسخه ابلاغ شده این برگ را با قید تاریخ رویت و گواهی مامور مربوطه اعاده فرمایند.

مدیر دفتر هیات عمومی

دیوان عدالت اداری

فهرست

دفتر هیئت عمومی
دیوان عدالت اداری

دیوان عدالت اداری - تهران - بزرگراه ستاری - بلوار شهید مخبری - نبش خیابان ایران زمین - ساختمان دیوان عدالت اداری - تلفن: ۵۱۲۰۰ - ۰۲۱

دبیرخانه شورای نگهبان

۹۷۱۱۰۱۸۳۷۴

۱۳۹۷/۱۱/۰۹

کد پرونده:

شماره ثبت:

تاریخ ثبت:

ساعت ورود:

قوه قضائیه

دیوان عدالت اداری

فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىَٰ أَنْ تَعْدِلُوا

دادنامه هیات عمومی

کلاس پرونده: ۹۶۰۱۰۰۹

شماره پرونده: ۹۶۱۹۹۸۰۹۰۵۸۰۰۹۹۷

دادنامه: ۹۷۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۱۸۶۰

تاریخ: ۱۳۹۷/۰۹/۲۷

پیوست:

بسم الله الرحمن الرحيم

شماره دادنامه: ۱۸۶۰

تاریخ دادنامه: ۱۳۹۷.۹.۲۷

شماره پرونده: ۱۰۰۹۰۹۶

مرجع رسیدگی: هیات عمومی دیوان عدالت اداری

شاکي: خانم اکرم ترابی

موضوع شکایت و خواسته: ابطال مصوبه اصلاح بند ۱۳ صورتجلسه کمیسیون طرح تفصیلی شهر اصفهان مورخ ۱۳۹۴.۴.۳۱

گردش کار: شاکي به موجب دادخواستی ابطال مصوبه اصلاح بند ۱۳ صورتجلسه کمیسیون طرح تفصیلی شهر اصفهان مورخ ۱۳۹۴.۴.۳۱ [بند ۲۶-۲-۵-

صفحه ۵۱] طرح تفصیلی شهر اصفهان مصوب کمیسیون ماده ۵ مورخ ۱۳۹۰.۱۱.۱۹ را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته اعلام کرده است که:

" ریاست محترم هیات عمومی دیوان عدالت اداری

با سلام و تحیت

احتراماً اینجانب اکرم ترابی در جهت تبیین خواسته خود به استحضار آن مقام می رساند: دبیرخانه کمیسیون طرح تفصیلی شهر اصفهان برابر نامه شماره ۱۳۹۳.۸.۰۵-س.۹۳.۸۴۲۴۳ شهرداری اصفهان نسبت به اصلاح بند ۱۳ صورتجلسه کمیسیون طرح تفصیلی شهر اصفهان مصوبه مورخ ۱۳۹۴.۴.۳۱ با پیشنهاد شهرداری اصفهان مبنی بر اصلاح بند ۲۶-۲-۵ ضوابط و مقررات شهرسازی و ساختمانی استان اصفهان که مقرر می دارد « کلیه بازشوها و تراسها و بالکن های ساختمانهای مشرف و واقع در جنوب معابر شرقی- غربی با عرض کمتر از ۲۴ متر و کلیه قطعات مالکیت واقع در طرفین معابر شمالی- جنوبی با عرض کمتر از ۲۰ متر، کلیه سطوح نورگیری و تهویه ها (پنجره ها و ...) تا ارتفاع ۱.۷۵ متر از کف تمام شده رفع مشرفیت گردد. در این حالت الزاماً بایستی تا ارتفاع ۱.۴۰ متر با استفاده از مصالح بنایی از کف تمام شده تا زیر قاب پنجره پوشیده شده و از ارتفاع ۱.۴۰ تا ۱.۷۵ متر به صورت پنجره ثابت و غیر بازشو با شیشه مات رفع مشرفیت گردد.» موافقت نموده که « الزاماً بایستی تا ارتفاع ۱.۴۰ متر به صورت الزاماً بایستی تا ارتفاع حداقل ۱.۱۰ اصلاح شود» که این موضوع با توجه به اینکه باعث اشرفیت بیشتر به منازل مسکونی و آزار و سلب امنیت همسایه ها شده و اینکه مشاهده شده وقتی که پنجره ها مشرف به منازل مردم، با مصالح بنایی پوشیده نشود، منازل تحت اشرفیت و دید همسایگان بوده و در نتیجه آسایش آنان سلب شده و احساس نا امنی می کنند حتی اگر با شیشه مات پوشیده باشد، ولی وقتی با مصالح بنایی پوشیده شود دیگر اولاً: به منازل مردم دید ندارد، ثانیاً: زمینه امکان دید و یا تغییر پنجره ثابت و یا تعویض شیشه های مات بعد از پایان ساخت گرفتن از شهرداری و در نهایت جلوی عدم امنیت و سلب آرامش خاطر از همسایگان گرفته خواهد شد و منازل مسکونی جایگاه واقعی خود را که همان « حرم امن» است را پیدا می کند، در این ارتباط یاد آور می شود شهرداری نیز وظیفه او ایجاد و فراهم نمودن شرایط رفاه و آسایش و امنیت مردم و ارائه خدمات به شهروندان در حدود قوانین مصوب در حوزه ذیربط می باشد، لذا بایستی با کم کردن ارتفاع از ۱.۴۰ به ۱.۱۰ این پنجره ها با غیر مصالح بنایی در هیچ حالتی موافقت نماید، چرا که وجود این گونه پنجره ها (کمتر از ارتفاع مصوب قبلی با مصالح بنایی) مخل آسایش است و خلاف شرع درست است که به موجب ماده ۵۰ قانون تاسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران مصوب سال ۱۳۵۱ با اصلاحات بعدی، بررسی و تصویب طرحهای تفصیلی شهری و تغییرات آنها در صلاحیت کمیسیون ماده ۵ قانون مذکور است. بنابراین کمیسیون مزبور، صلاحیت تغییر در طرحهای تفصیلی را داشته، اما تغییراتی که با اصول اساسی قاعده «لاضرر» مغایرت نداشته و حقوق عامه را از بین نبرده و خلاف شرع نباشد و این کمیسیون در هیچ شرایطی نمی تواند مواردی از طرح تفصیلی که موجب « اضرار به غیر و کلا جز حقوق مردم و آسایش و امنیت و رفاه آنان است را با صورت جلسه ای تغییر دهد» که نتایج آن باعث سلب آسایش عمومی شود. (مشرف بودن پنجره های خانه ها به منازل مردم) لذا با اصلاح و تغییر فوق، کمیسیون یاد شده از حدود صلاحیت خود تخطی نموده و مواردی را که تصمیمات آن برگشت به حقوق عامه و آسایش و رفاه و امنیت عمومی است، بر خلاف شرع و قانون و حدود اختیارات خود، تصویب کرده اند لازم به ذکر است که در این ارتباط اصل ۴۰ قانون اساسی تحت عنوان قاعده «لاضرر» اشاره به همین موضوع دارد، آنجا که به صراحت، قانونگذار گفته که هیچ کس نمی تواند اعمال حق خویش را وسیله اضرار به غیر قرار دهد و در ماده ۱۳۲ قانون مدنی که می گوید « کسی نمی تواند در ملک خودش تصرفی کند که مستلزم ضرر رساندن به همسایه ها شود، مگر تصرفی که به اندازه متعارف و برای رفع نیاز یا دفع ضرری از خود مالک باشد و همچنین به طور خاص در ماده ۱۳۰ قانون مدنی اشاره شده که کسی حق ندارد از خانه خودش به فضای خانه همسایه بدون اذن او خروجی بدهد و اگر بدون اجازه او این کار را انجام بدهد، ملزم به رفع آن است. لذا با عنایت به موارد معنون، مصوبه یاد شده که ارتفاع ۱.۴۰ را به ۱.۱۰ با مصالح بنایی تقلیل داده، خلاف شرع بوده و باعث سلب آسایش همسایگان و از مصادیق اضرار به غیر می باشد، بنابراین با اصول ۲۰ و ۴۰ قانون اساسی و موازین شرعی و ماده ۱۳۲ قانون مدنی مغایرت داشته و خلاف موازین شرعی و قانونی می باشد چرا دیوار مشرف بایستی با مصالح بنایی پوشیده شود. همانطور که ارتفاع پوشش با مصالح بنایی را کم کنند و در نهایت مصوب کنند از بالا تا پایین پنجره بکارند که باعث سلب امنیت و آسایش و خلاف موازین شرعی می باشد. لذا بر اساس موارد معنون و با توجه به اینکه همسایه جنوبی منزل مسکونی اینجانب بر اساس مشرفی یاد شده کمیسیون ماده ۵ در حال ساخت و باز کردن پنجره در ارتفاع ۱.۱۰ و در نتیجه باعث سلب آسایش و امنیت شده و در نهایت

دیوان عدالت اداری

۱۰۰۰/۹۲۰/۸۰/۴

توه قضائیه

دیوان عدالت اداری

فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا

دادنامه هیات عمومی

کلاس پرونده: ۹۶۰۱۰۰۹

شماره پرونده: ۹۶۱۹۹۸۰۹۰۵۸۰۰۹۹۷

دادنامه: ۹۷۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۱۸۶۰

تاریخ: ۱۳۹۷/۰۹/۲۷

پیوست:

سبب ورود خسارتی می گردد که اگر جلوگیری نشود، جبران آن غیر ممکن یا متعسر است، بر این اساس تقاضای صدور دستور موقت مبنی بر توقف فوری این مصوبه را داشته و در نهایت بر اساس اصل ۴۰ قانون اساسی و ماده ۱۳۰ قانون مدنی تقاضای نقض و ابطال اصلاح بند ۱۳ صورتجلسه کمیسیون طرح تفصیلی شهر اصفهان مصوبه مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۳۱ را خواهیم.

شاکمی به موجب لایحه تکمیلی مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۲۸ اعلام کرده است که:

" با سلام و تحیت

احتراماً اینجانب اکرم ترابی پیرو دادخواست ارسالی در تاریخ ۱۳۹۶/۰۴/۲۸ اعلام می نمایم که علاوه بر توضیحات مندرج در دادخواست اصلی موارد ذیل را به عنوان توضیحات تکمیلی جهت دستور موقت و ابطال مصوبه اصلاح بند ۱۳ صورتجلسه کمیسیون طرح تفصیلی شهر اصفهان مصوبه مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۳۱ (بند ۲۶-۲-۵ صفحه ۵۱) طرح تفصیلی شهر اصفهان (مصوب ۱۳۹۰/۱۱/۱۹ کمیسیون ماده ۵) را ذیلاً نیز به استحضار می رسانم:

۱- از آنجا که خانه محل آرامش اعضای خانواده و حریم خصوصی افراد است لذا خانه باید جوری طراحی و ساخته شود که این خانه ها به منازل همسایگان مشرفیت نداشته و همگی در آرامش بوده و حریم داخلی خانه از نگاه بیگانگان در امان باشد. حال سوال این است که آیا می توان پنجره مشرف در جایی از منزل استفاده نمود که در نتیجه قسمتهای داخلی منزل در معرض دید قابل رویت و موجب مزاحمت یا معذب بودن همسایگان شود؟ چون صرف وجود پنجره مشرف کافی است تا آسایش همسایه از بین برود، حتی اگر از آن نگاه نشود و این کم کردن ارتفاع با مصالح غیر بنایی تا یک حدی از آن می تواند قابل قبول باشد (همان مصوبه قبلی تا ارتفاع ۱٫۴۰ با مصالح بنایی پوشیده شود) و بقیه تا ارتفاع ۱٫۷۵ با پنجره غیر بازشو و شیشه مات، بنابراین باید تدابیری بیاندیشند تا آسایش مردم سلب نشده و خانه حرم امن باشد، نه اینکه با کم کردن ارتفاع پنجره های مشرف به منازل باعث سلب آسایش و امنیت عده ای شویم.

۲- به موجب ماده ۵ قانون تاسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران مصوب سال ۱۳۵۱ با اصلاحات بعدی، بررسی و تصویب طرحهای تفصیلی شهری و تغییرات آنها در صلاحیت کمیسیون ماده ۵ قانون مذکور است. بنابراین کمیسیون مزبور، صلاحیت تغییر در طرحهای تفصیلی را داشته، اما تغییراتی که به نفع عده ای و باعث سلب امنیت و آسایش عده ای دیگر نشود و با اصول اساسی قاعده «لاضرر: مغایرت نداشته و خلاف شرع نباشد.

۳- اینکه کمیسیون طرح تفصیلی شهر اصفهان موافقت نموده که «الزاماً بایستی تا ارتفاع ۱٫۴۰ به صورت الزاماً بایستی تا ارتفاع حداقل ۱٫۱۰ اصلاح شود» بنابراین با توجه به اینکه این مصوبه باعث اشرفیت بیشتر به منازل مسکونی و آزار و سلب امنیت همسایه های مشرف خواهد شد و همچنین در این ارتباط لازم به توضیح است که همان ارتفاع ۱٫۴۰ مصوب قبلی تا ۲٫۷۰ (ارتفاع از ۱٫۷۵ تا سقف) ۹۵ سانتیمتر برای نورگیری و روشنایی پنجره ها وجود دارد که خوب و کافی است و مشکلی برای نورگیری ساختمان ندارد. پس چرا و به چه علت شهرداری اصفهان درخواست کرده و کمیسیون ماده ۵ نیز با کم کردن ارتفاع پوشش با مصالح بنایی موافقت نموده (از ارتفاع ۱٫۴۰ به حداقل ۱٫۱۰) و اینکه هر با ارتفاع را کم کنند و در نهایت هم اصلاً از سقف تا کف اتاق را اجازه دهند که پنجره بگذارند ولو تا یک حدی از آن از شیشه مات استفاده کنند، چون همه می دانند دیوار و مصالح بنایی خیلی تفاوت با پنجره و شیشه و حتی شیشه مات دارد، لذا با توجه به موارد معنون و دادخواست ارسالی تقاضای صدور دستور موقت مبنی بر توقف فوری این مصوبه را داشته و در نهایت بر اساس اصل ۴۰ قانون اساسی و ماده ۱۳۰ قانون مدنی تقاضای نقض و ابطال اصلاح بند ۱۳ صورتجلسه کمیسیون طرح تفصیلی شهر اصفهان مصوبه مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۳۱ را به جهت خلاف شرع و قانون بودن خواهیم. پیشاپیش از تدقیق و امعان نظر آن مقام در موارد معنون، تشکر می نمایم.

متن صورتجلسه مورد اعتراض به قرار زیر است:

" اداره کل راه و شهرسازی استان اصفهان کد استان

دیبرخانه کمیسیون طرح تفصیلی شهر اصفهان کد شهر

بند ۱۳ صورتجلسه کمیسیون طرح تفصیلی شهر اصفهان مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۳۱

موضوع مورد درخواست: اصلاح ضوابط و مقررات شهرسازی و ساختمانی مصوب ۱۳۹۰/۱۱/۱۹ کمیسیون ماده ۵ بند ۲۶-۲-۵ صفحه ۵۱

نظریه کمیسیون: (در محل کمیسیون تنظیم و امضا می شود)

با پیشنهاد شهرداری موافقت و مقرر گردید: عبارت «الزاماً بایستی تا ارتفاع ۱٫۴۰ به صورت «الزاماً بایستی تا ارتفاع حداقل ۱٫۱۰» اصلاح گردد.

طرح بازنگری طرح تفصیلی شهر اصفهان:

۵- ضوابط و مقررات سایه اندازی، استقرار بنا و مشرفیت ضوابط و مقررات شهرسازی و ساختمانی:

" ۲۶-۲-۵ الزامی است کلیه بازشوی تراستها و بالکن های ساختمانی مشرف و واقع در جنوب معابر شرقی - غربی با عرض کمتر از ۲۴ متر و کلیه قطعات مالکیت واقع در طرفین معابر شمالی - جنوبی با عرض کمتر از ۲۰ متر، کلیه سطوح نورگیری و تهویه (پنجره ها و ...) تا ارتفاع ۱٫۷۵ متر از کف تمام شده رفع مشرفیت گردد. در این حالت الزاماً بایستی تا ارتفاع ۱٫۴۰ متر با استفاده از مصالح بنایی از کف تمام شده تا زیر قابل پنجره پوشیده شده و از ارتفاع ۱٫۴۰ تا ۱٫۷۵ متر به صورت پنجره ثابت و غیر بازشو یا شیشه ملاتر رفع مشرفیت گردد. در این صورت حد فاصل ارتفاع تا ۱٫۷۵ متر الزاماً بایستی در چارچوب و قاب پنجره واقع در سطح نما به صورت یکپارچه اجرا گردد و احداث و نصب هرگونه قاب شیشه ای به صورت مستقل و جدا از پنجره ممنوع است.

نوشت مدیر دفتر هیات عمومی

دیوان عدالت اداری

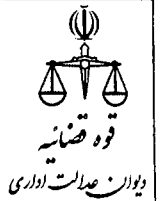
۹۰۰۰/۲۳۰/۷۴

دیوان عدالت اداری - تهران - بزرگراه ستاری - بلوار شهید مخبري - نیش خیابان ایران زمین - ساختمان دیوان عدالت اداری - تلفن: ۰۲۱ - ۵۱۲۰۰

کلاس پرونده: ۹۶۰۱۰۰۹
 شماره پرونده: ۹۶۱۹۹۸۰۹۰۵۸۰۰۹۹۷
 دادنامه: ۹۷۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۱۸۶۰
 تاریخ: ۱۳۹۷/۰۹/۲۷
 پیوست:

فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا

دادنامه هیات عمومی

تبصره: در تراسها، بالکن ها و هرگونه پیش آمدگی مشرف به گذرها، مادی ها و سایر عرصه های عمومی، رفع مشرفیت تا ۱٫۷۵ متر الزامی است. در این حالت الزاماً بایستی جان پناه بالکن تراس یا پیش آمدگی تا ارتفاع ۱٫۴۰ با استفاده از مصالح بنایی از کف تمام شده پوشیده و رفع مشرفیت گردد و از ارتفاع ۱٫۴۰ تا ۱٫۷۵ متر به صورت قاب شیشه ای دارای چارچوب مستحکم و ایمن به صورت ثابت و متصل به مصالح بنایی با شیشه مات و با رعایت نکات فنی و ایمنی پوشیده و رفع مشرفیت گردد و به تایید شهرداری برسد.

علی رغم ارسال نسخه ثانی دادخواست و ضامن آن برای طرف شکایت تا زمان رسیدگی به پرونده در هیات عمومی دیوان عدالت اداری هیچ پاسخی از طرف شکایت واصل نشده است.

در خصوص ادعای مغایر بودن موضوع بند ۱۳ صورتجلسه کمیسیون طرح تفصیلی شهر اصفهان مصوب ۱۳۹۴٫۴٫۳۱ با شرع مقدس اسلام، دبیر شورای نگهبان به موجب لایحه شماره ۵۹۱۷، ۹۷، ۱۰۰، ۹۷، ۲۳-۱۳۹۷، ۴، ۲۳ اعلام کرده است که:

" بند ۱۳ صورتجلسه کمیسیون طرح تفصیلی شهر اصفهان مصوب ۱۳۹۴٫۴٫۳۱ خلاف شرع دانسته نشد. توضیح اینکه در فرض مورد شکایت با عنایت به لزوم استفاده از پنجره ثابت و شیشه مات رفع مشرفیت انجام شده و موجب ایذاء نمی گردد و لذا وجهی برای خلاف شرع دانستن بند مورد شکایت وجود ندارد. "

هیات عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۳۹۷٫۹٫۲۷ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیات عمومی

با توجه به اینکه در ماده ۵ قانون تاسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران به کمیسیون موضوع ماده مرقوم اجازه داده شده است که نسبت به بررسی و تصویب طرحهای تفصیلی و تغییرات آن در هر استان اتخاذ تصمیم کند و موضوع مصوبه مورد شکایت نیز تغییر جزئی در طرح تفصیلی شهر اصفهان مصوب سال ۱۳۹۰ است که در آن ارتفاع پنجره های مشرف به ملک دیگری از حداقل ۱۴۰ سانتیمتر به ۱۱۰ سانتیمتر کاهش یافته، بنابراین مصوبه مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات نبوده و قابل ابطال تشخیص نشد./

محمد کاظم بهرامی

دیوان عدالت اداری
 رئیس هیات عمومی دیوان عدالت اداری
 مدیر دفتر هیات عمومی
 دیوان عدالت اداری
 ۱۰۰۰/۴۲۰/۸۰/۵